

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Sportovní diplomacie

**System vzdělávání tenisových trenérů v České republice a jeho komparace
se Švýcarskem**

(závěrečná práce)

Autor: Mgr. Petr Ondrůj

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Ing. Kateřina Kočí, Ph.D.

Rok: 2019

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem závěrečný projekt „Systém vzdělávání tenisových trenérů v České republice a jeho komparace se Švýcarskem“ vypracoval samostatně pod vedením Ing. Mgr. Kateřiny Kočí, Ph.D. a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v příloženém seznamu.

V Praze dne . května 2019

.....
Petr Ondrůj

Poděkování

Dovoluji si touto cestou poděkovat všem, kteří mi pomohli s tvorbou mého závěrečného projektu. Především pak vedoucí práce Ing. Mgr. Kateřině Kočí, Ph.D. za její cenné rady, konzultace a odborné vedení a také zaměstnancům Švýcarského tenisového svazu, především panu Jürgovi Bühlerovi.

Abstrakt

Cílem této závěrečné práce je podrobit analýze systém vzdělávání tenisových trenérů v České republice, který by měl zajišťovat Český tenisový svaz, provést analýzu vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku a následně oba tyto systémy porovnat. První část je zaměřena na popis obou systémů, vypracování SWOT analýz a vyhodnocení dotazníků, na které odpovídali čeští a švýcarští tenisoví trenéři. Do této části jsou zakomponovány i informace, které byly získány při vedení polostrukturovaných rozhovorů s představiteli obou organizací. Tato část poskytuje teoretický základ pro část druhou, ve které je provedena komparace obou systémů na základě získaných informací a následně vytvořena doporučení pro Český tenisový svaz, co a jak by ze švýcarského systému vzdělávání tenisových trenérů bylo možné a vhodné použít i u nás v České republice.

Klíčová slova: Vzdělávání, systém, tenis, trenéři, analýza, SWOT analýza, komparace

Abstract

The aim of this thesis is to analyze the training system of tennis coaches in the Czech Republic, which should be provided by the Czech Tennis Association, to analyze the training system of tennis coaches in Switzerland and then to compare both of the systems. The first part is focused on description of both systems, creating SWOT analyzes and evaluation of questionnaires answered by Czech and Swiss tennis trainers. The information acquired from conducted semi-structured interviews with representatives of both organizations are incorporated into this part. This part is providing a theoretical basis for the second part, in which the comparison of both systems is made based on the obtained information and then the recommendations for the Czech Tennis Association are created.

Keywords: Education, system, tennis, coaches, analysis, SWOT analysis, comparison

Obsah

ÚVOD	6
1. Česká republika a Švýcarsko	7
2. Český tenisový svaz	7
2.1 Organizační struktura a činnosti ČTS	8
2.2 Systém vzdělávání tenisových trenérů v ČR	9
2.2.1 Trenér tenisu III. třídy	10
2.2.2 Trenér tenisu II. třídy	11
2.2.3 Trenér tenisu I. třídy	12
2.3 Platnost trenérských licencí	12
2.4 Semináře a školení	13
2.5 SWOT analýza vzdělávání ČTS	13
2.6 Dotazník pro české tenisové trenéry	15
3. Švýcarský tenisový svaz	17
3.1 Organizační struktura a činnosti ŠTS	17
3.2 Systém vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku	19
3.2.1 Licence C	22
3.2.2 Licence B	23
3.2.3 Licence A	23
3.3 Platnost trenérských licencí	23
3.4 SWOT analýza vzdělávání ŠTS	24
3.5 Dotazník pro švýcarské tenisové trenéry	25
4. Komparace systémů vzdělávání v ČR a ve Švýcarsku	27
4.1 Organizace vzdělávání tenisových trenérů	27
4.2 Trenérské třídy a licence	27
4.3 Organizace sdružující trenéry	28
4.4 Vyhodnocení a porovnání dotazníků	29
ZÁVĚR	31
POUŽITÁ LITERATURA	33
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	35

ÚVOD

Každý, kdo někdy sportoval, ví, jaký vliv na jeho vztah ke sportu měl trenér. Doba, kdy tuto činnost vykonávali především dobrovolníci z řad obětavých rodičů, je nenávratně pryč. Jejich místo zaujali profesionální trenéři. Jak si ale můžu být jistý, že trenér, kterému svěřuji své dítě a který rozhoduje o jeho budoucím vztahu nejen ke sportu, ale i pohybu a aktivnímu životnímu stylu, má dostatečné znalosti a odbornost? To by měl zajistit svaz příslušného sportovního odvětví, který je mimo jiné zodpovědný právě i za metodickou činnost v oblasti vzdělávání trenérů.

Cílem této práce je analyzovat a porovnat systémy vzdělávání tenisových trenérů v České republice a Švýcarsku. Švýcarský tenisový svaz jsem si vybral především kvůli kvalitě tamějších tenisových hráčů a hráček a také kvůli demografické podobnosti obou zemí. V první části práce jsou systémy vzdělávání tenisových trenérů v obou zemích popsány a dále jsou vytvořeny jejich SWOT analýzy a představeny výsledky dotazníků, na které odpovídali čeští a švýcarští tenisoví trenéři. Ve druhé části práce jsou oba systémy porovnány a vytvořena konkrétní doporučení pro Český tenisový svaz. K získání potřebných informací jsou použity dostupné internetové zdroje, polostrukturované rozhovory a dotazníky. Hlavní teoretická metoda, která je v práci použita, je metoda komparace a dále jsou to analýza a kvalitativní výzkum

Téma práce jsem si vybral především proto, že se v prostředí českého tenisu dlouhé roky pohybuji a mám se systémem vzdělávání českých tenisových trenérů osobní zkušenost. Doposud jsem však neměl příležitost tento systém porovnat se zahraničním a zjistit, jak si v konkurenci stojí a zda by se něco ze zahraničí dalo implementovat i do českého vzdělávacího systému.

1. Česká republika a Švýcarsko

V tabulce 1 jsou uvedeny základní údaje o obou porovnávaných zemích, které jsou pro tuto práci relevantní.

Tabulka 1: Základní údaje

	Česká republika	Švýcarsko
Počet obyvatel	10,58 milionů	8,43 milionů
Počet tenistů	425 000	620 000
Počet trenérů	8 441	6 900
Počet klubů	1 222	886

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Tennis Europe, dostupné z: <https://www.tenniseurope.org/page/36283/Players-Coaches-Clubs-and-Courts-in-Europe>

2. Český tenisový svaz

Obrázek 1: Logo Českého tenisového svazu

Zdroj: <http://www.meteortenis.cz/detsky-tenis>

V následující podkapitole jsou popsány činnosti Českého tenisového svazu (dále jen „ČTS“) a jeho organizační struktura.

2.1 Organizační struktura a činnosti ČTS

Prezident: Ing. Ivo Kaderka, CSc.

Vedoucí vzdělávání: N/A

Vize: N/A

Oficiálních webové stránky www.cztenis.cz bohužel žádné informace o fungování a ČTS neobsahují. Chybí zde odkaz, který by nějakým způsobem stručně popsal činnosti, kterým se ČTS věnuje, jeho historii, úspěchy, vizi atd.. Obecná definice pro sportovní svazy tak, jak ji uvádí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), zní: „Sportovním svazem se rozumí sportovní organizace spolčující další sportovní organizace, zejména sportovní kluby a tělovýchovné jednoty, která řídí a zastupuje dané sportovní odvětví v České republice, a která v daném sportovním odvětví primárně organizuje systémové národní soutěže. Sportovní svaz je uznaným zástupcem České republiky v dané sportovní disciplíně/sportu v příslušné mezinárodní federaci (dále jen „MSF“), přičemž v příslušné MSF je registrováno minimálně 20 členů z různých zemí nebo je v rámci příslušného sportovního odvětví národní sportovní autoritu ve vztahu ke sportu s dlouhodobou, více než 50 letou, tradicí v České republice.“¹

Dle struktury kontaktů a dotazů uvedených na webu ČTS lze odvodit, že se zabývá především činností v těchto oblastech:²

- tvorba pravidel
- organizace a tvorba podmínek pro pořádání českých i mezinárodních turnajů pro všechny věkové kategorie
- propagace tenisu
- školení trenérů
- klasifikační řád
- registrace hráčů a její podmínky

---

¹ MŠMT. ORGANIZACE SPORTU 2019 Sportovní svazy. 2018. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/49093/>.

² ČTS. Kontakt. 2018. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.cztenis.cz/kontakt>.

Všechny tyto činnosti by měly být propojeny v jeden funkční celek, jehož prostřednictvím se rozvíjí tenis v České republice (dále jen „ČR“). V následující části jsou podrobně analyzovány systémy vzdělávání a školení trenérů.

2.2 Systém vzdělávání tenisových trenérů v ČR

Garantem vzdělávání tenisových trenérů v České republice je ČTS, který k těmto potřebám zřídil Metodickou komisi ČTS (dále jen „MK ČTS“). Její složení a činnosti, jimiž se zabývá, jsou popsány na webu metodickakomise.cztenis.cz a uvedeny v tabulce 2.³

Tabulka 2: Metodická komise ČTS

Předseda	Doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr.
Řídící výbor MK ČTS	Doc. RNDr. Jiří Zháněl, Dr., Mgr. Jaroslav Balaš, Mgr. Jan Macharáček, Jaroslav Machovský, Mgr. Jan Pecha, Ph.D.
Kolegium expertů	Daniel Filjo, Mgr. David Kotyza, Petr Luxa, Jaroslav Navrátil, Jiří Novák, Tomáš Růžička
Oblasti činnosti	
Metodicko - vzdělávací	garance, příprava, organizace a realizace školení trenérů I. a II. třídy; organizace odborných a doškolovacích seminářů pro trenéry; spolupráce s ITF, TE a se zahraničními tenisovými svazy
Metodicko - výzkumná	tvorba metodických materiálů, získávání a distribuce zahraničních metodických materiálů, příprava a realizace vědecko-výzkumných projektů, spolupráce s odbornými českými i zahraničními výzkumnými pracovišti

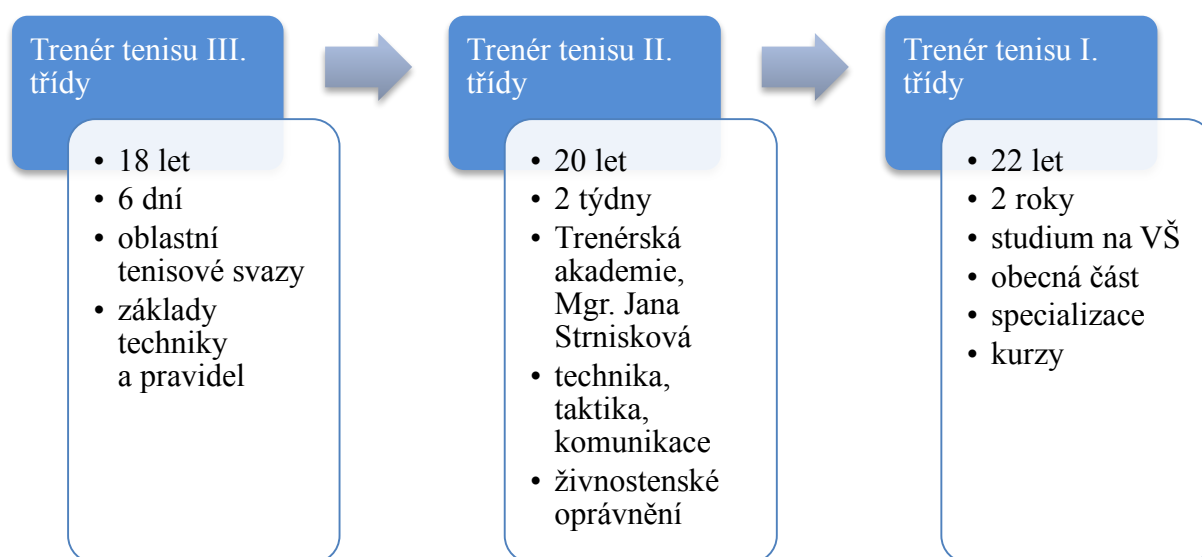
Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Metodická komise ČTS, dostupné z: http://metodickakomise.cztenis.cz/?page_id=2

³ Metodická komise ČTS. 2009. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: http://metodickakomise.cztenis.cz/?page_id=2.

MK ČTS byla dle vyjádření jednoho z jejích členů v roce 2017 zrušena a nahrazena Vzdělávacím institutem. O fungování Vzdělávacího institutu se mi bohužel nepodařilo zjistit žádné bližší informace.

V současné době je vzdělávací systém tenisových trenérů v ČR rozdělen do tří úrovní. Nejvyšší z nich je Trenér tenisu I. třídy, dále Trenér tenisu II. třídy a základní úroveň je Trenér tenisu III. třídy. Schéma českého systému vzdělávání tenisových trenérů je uvedeno na obrázku 2.

Obrázek 2: Schéma vzdělávání tenisových trenérů v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování autora

2.2.1 Trenér tenisu III. třídy

Školení realizují jednotlivé oblastní svazy (celkem 8) a jejich obsah je v kompetenci každého z nich. Jde o nejnižší stupeň školení tenisových trenérů a minimální věk trenéra je 18 let. Školení probíhá většinou formou dvou víkendových bloků (2x pátek až neděle) a je zakončeno závěrečnými teoretickými a praktickými zkouškami. Průkaz trenéra III. třídy je předpokladem pro přijetí do školení trenérů II. třídy, neopravňuje však k vydání živnostenského oprávnění.⁴

⁴ Trenérská akademie. 2019. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.trenerskaakademie.eu/tenis/>.

„Uchazeči o nejnižší národní licenci získají základy z anatomie, biomechaniky, pedagogiky, komunikace, kondiční přípravy či psychologie. „Závěrečná zkouška se skládá z písemného testu a praktické ukázky na dvorci. Ta může být na různých místech různá,“ říká zkušená lektorka Jana Strnisková, která pořádá kurzy pro trenéry 3. i 2. třídy.“⁵

Přihlašování probíhá přes oficiální webové stránky ČTS, sekce Školení.

2.2.2 Trenér tenisu II. třídy

Tento typ licence je určen pro pokročilé trenéry. Školení je rozděleno na teoretickou a praktickou část, kde si účastníci prohloubí znalosti například v anatomii, biomechanice, psychologii, roli trenéra a komunikačních schopnostech, analýze moderního tenisu, strategii a taktice atd. Hodinová dotace se pohybuje v rozmezí 150 – 200 vyučovacích hodin. Minimální věk trenéra je 20 let. Držitelé průkazu trenéra II. třídy mohou požádat o vydání živnostenského listu. Podle informací na webu ČTS školení trenérů II. třídy realizuje na základě smlouvy o spolupráci s ČTS Trenérská akademie, školení je akreditováno MŠMT a garantováno MK ČTS a je to jediné školení v ČR garantované a organizované ČTS a jeho absolventi jsou registrováni v databázi.⁶ Informace k přihláškám jsou dostupné na webu ČTS v sekci Školení.

Z dostupných informací na stránkách MŠMT je však zřejmé, že školení trenérů II. třídy poskytuje na základě akreditace udělené MŠMT i Mgr. Jana Strnisková.⁷ Obsah jejího školení se mi bohužel nepodařilo získat.

Pro úplnost informací je potřeba dodat, že o udělení akreditace, na jejímž základě mohou absolventi těchto kurzů získat živnostenské oprávnění podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, žádají poskytovatelé těchto školení MŠMT. To pro tyto potřeby vytvořilo Metodický manuál pro žadatele o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu, ve kterém jsou uvedeny veškeré náležitosti potřebné k jejímu udělení.

---

⁵ TENNIS ARENA. Trenér? To je profese bez konce. In: *Tennis-arena.cz* [online]. 2017. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.tennis-arena.cz/tennis-arena-trener-to-je-profese-bez-konce-5972cz/>.

⁶ ČTS. Školení. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <http://www.cztenis.cz/skoleni>.

⁷ MŠMT. Akreditovaná zařízení v oblasti sportu 2018. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dokument ve formátu XLSX. Dostupné z: <http://sdv.msmt.cz/sport-1/aktualizovany-seznam-akreditovanych-zarizeni-v-oblasti>.

2.2.3 Trenér tenisu I. třídy

Získat licenci tenisového trenéra I. třídy lze v ČR momentálně na dvou místech. Tím prvním je Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, která program nabízí na základě spolupráce s ČTS. Vzdělávací program se zde vyučuje pod názvem „Nejvyšší trenérské vzdělání (licence A, eventuálně 1. trenérská třída)“. Z informací uvedených na webu vyplývá, že se jedná o dvouleté studium a probíhá formou devíti konzultací a jednoho čtyřdenního kurzu ročně. Podmínkami pro přijetí jsou úspěšné ukončení trenérského kurzu II. třídy, ukončené středoškolské vzdělání zakončené maturitou a zaplacení ročního školného (cena 14.000,- Kč). Odborným lektorem je PaedDr. František Zlesák a garantem studia je Mgr. Tomáš Kočlb.⁸

Druhým místem, kde lze licenci získat, je Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně. Jedná se o spolupráci mezi Masarykovou univerzitou, ČTS a TK Prostějov. Název programu je „TRENÉR I. TŘÍDY – specializace TENIS“. I zde je studium dvouleté a skládá se z obecné části (105h), specializace (105h) a kurzů (50h). Organizaci studia zajišťuje Trenérská akademie Prostějov. Cena se pohybuje v rozmezí 15 – 18.000,- Kč.⁹

Minimální věk trenéra, který má zájem nejvyšší trenérskou třídu studovat je stanoven na 22 let. Úspěšní absolventi následně získají průkaz trenéra tenisu I. třídy. Informace k přihláškám jsou dostupné na webu ČTS v sekci Školení.

Vyučovací osnovy si vytvářejí jednotlivé vysoké školy, které studium trenérství I. třídy v tenise momentálně poskytují. Mezi vysokými školami nefunguje spolupráce a každá z nich tedy vyučuje odděleně. Držitelé licence trenéra tenisu I. třídy mají stejná oprávnění jako držitelé licence II. třídy. Jedná se tedy spíše o věc prestiže.

2.3 Platnost trenérských licencí

Všechny licence tenisových trenérů v ČR jsou časově neomezené – povinnost je obnovovat není ani uzákoněna. Vydavatelé licencí tedy nemohou v podstatě licence odebrat

---

⁸ FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU UNIVERZITY KARLOVY. Nejvyšší trenérské vzdělání (licence A, eventuálně 1. trenérská třída). 2019. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.ftvs.cuni.cz/FTVS-297.html>.

⁹ ČTS. Studium trenérství I. třídy – specializace tenis na FSpS MU Brno. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: http://www.cztenis.cz/docs/treneri_1_brno_informace.pdf.

nebo například požadovat absolvování doškolovacích seminářů za účelem jejich udržení. Nicméně některé svazy i přesto vyžadují pravidelné obnovování licencí a doškolování jejich držitelů (například plavání). Hlavním cílem této aktivity by mělo být rozšiřování znalostí trenérů, předávání nových poznatků z různých oblastí týkajících se především daného sportu a sportovního výkonu a v neposlední řadě i možnost setkávání trenérů na seminářích, školeních a workshopech. ČTS však mezi tyto svazy nepatří.

2.4 Semináře a školení

Momentálně ČTS nenabízí žádnou formu seminářů pro tenisové trenéry, kde by si mohli doplnit znalosti a získat například přehled o novinkách v oblasti vývoje techniky v tenisu, kondiční přípravě, taktické a mentální přípravě atd. a měli možnost společně diskutovat a předávat si zkušenosti.

Nicméně některé subjekty, které se v tenisovém prostředí pohybují, kurzy či semináře pro tenisové trenéry a veřejnost pořádají. Za zmínku stojí Trenérská akademie, která pravidelně pořádá mezinárodní symposia a v poslední době i Tennis Arena, která vydává stejnojmenný časopis a která zve dvakrát ročně významné zahraniční hosty, kteří přednášejí různá tenisová témata (taktika dvouhry, komunikace s hráči atd.).

2.5 SWOT analýza vzdělávání ČTS

SWOT analýza je univerzální analytická technika používaná pro zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost organizace. SWOT je akronym z počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů.¹⁰

- **Strengths** - silné stránky
- **Weaknesses** - slabé stránky
- **Opportunities** - příležitosti
- **Threats** – hrozby

---

¹⁰ Managementmania. SWOT analýza. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>.

Na základě získaných informací a vlastní zkušenosti je v následující části vytvořena analýza SWOT pro vzdělávání tenisových trenérů v ČR viz následující tabulka 3.

Tabulka 3: SWOT analýza vzdělávání ČTS

S	W
<ul style="list-style-type: none"> • zapojení jednotlivých oblastních svazů do vzdělávání • spolupráce s vysokými školami • existující Vzdělávací institut 	<ul style="list-style-type: none"> • chybějící oddělení a člověk odpovědný za vzdělávání • nejednotnost systému • neaktuálnost • obecnost • doživotní platnost licencí • nedůvěra trenérů v systém
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • zřízení oddělení vzdělávání v rámci ČTS • jmenování člověka odpovědného za vzdělávání • inspirovat se v zahraničí • trenérské semináře • komora tenisových trenérů • existující Vzdělávací institut 	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem o vzdělávací systém ze strany trenérů • vznik privátního vzdělávacího střediska • neúspěchy českých tenistů

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Za silnou stránku systému vzdělávání tenisových trenérů v ČR lze považovat zapojení oblastních svazů, které zajišťují školení trenérů III. třídy. Ovšem jejich obsah je zcela v jejich režii a v podstatě tedy nepodléhá gesci ČTS. V současné době není žádný orgán nebo kompetentní člověk, který by na obsah a průběh školení dohlížel. Tím se pravděpodobně dostáváme k největší slabině vzdělávacího systému ČTS, a tou je právě neexistence oddělení, které by za něj bylo zodpovědné. Hlavní činnosti, kterými by se mělo zabývat, jsou již popsány v oblastech činnosti MK ČTS, respektive Vzdělávacího institutu. Problémem však je, že MK ČTS již neexistuje a o činnosti Vzdělávacího institutu nejsou žádné informace.

Největší příležitostí by pro ČTS ve vzdělávání mohlo být zahájení činnosti Vzdělávacího institutu v oblastech uvedených v tabulce 2 (str. 9). Fungující Vzdělávací institut by byl schopen eliminovat i veškeré uvedené hrozby.

2.6 Dotazník pro české tenisové trenéry

Účastníci trenérského semináře s Louisem Cayerem, který se konal dne 30. března 2019 v Praze na Štvanici a členové facebookové skupiny České tenisové a trenérské fórum odpovídali na dotazník s šesti otázkami, které se týkaly jejich vzdělávání a zhodnocení stavu vzdělání tenisových trenérů v ČR. Na otázky se odpovídalo ANO/NE. Celkem se podařilo shromáždit 40 vyplněných dotazníků. Odpovědi jsou znázorněny v grafu 1.

OT1: Vzděláváte se sami?

OT2: Jste spokojeni s obsahem a úrovní školení tenisových trenérů v ČR?

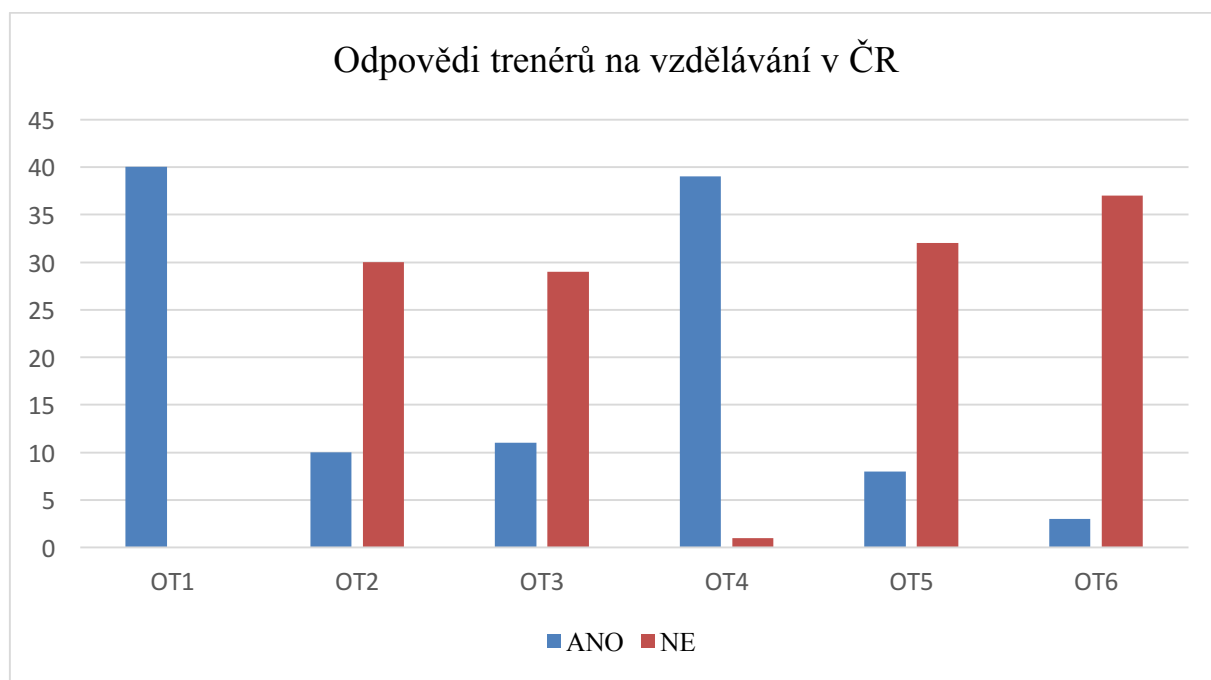
OT3: Jsou podle Vás vyučovací osnovy na českých trenérských kurzech v souladu s moderním pojetím tenisu?

OT4: Ocenili byste nabídku dalších školení a seminářů pro tenisové trenéry v průběhu roku?

OT5: Je v ČR dostatek možností, kde se tenisově vzdělávat?

OT6: Jste spokojeni s tím, jak přistupuje ČTS ke vzdělávání trenérů?

Graf 1: Dotazník pro české tenisové trenéry

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Z grafu je patrné, že jsou v České republice trenéři, kteří se sami dále vzdělávají, mají touhu dále prohlubovat své znalosti, ale chybí jim v této oblasti nabídka. Jednoznačná je nespokojenost trenérů s přístupem ČTS ke vzdělávání. Graf může jistým způsobem reflektovat úroveň vzdělávání českých tenisových trenérů.

Tím, že ČTS neposkytuje žádnou ucelenou, koncepčně a metodicky zpracovanou nabídku dalších školení, nelze zaručit kvalitu trenérů, kteří vlastní jeho licenci, neboť se každý vzdělává sám a různí trenéři mohou čerpat z různě dostupných a kvalitních zdrojů informací.

3. Švýcarský tenisový svaz

Obrázek 3: Logo Švýcarského tenisového svaz

Zdroj: Reflection Marketing. Dostupné z: <http://www.reflection-marketing.com/#ref>

Následující kapitola je věnována podrobnějšímu seznámení se s činností a organizační strukturou ŠTS. Budu vycházet z informací dostupných na webových stránkách www.swisstennis.ch, odpovědí z dotazníku pro švýcarské tenisové trenéry a z informací, které mi při polostrukturovaných rozhovorech poskytli zaměstnanci ŠTS – Jürg Bühler, vedoucí vzdělávání; Beni Linder, vedoucí fitness a kondiční přípravy; Ilona Schönmann – vedoucí projektu Kids Tennis High School.

3.1 Organizační struktura a činnosti ŠTS¹¹

Prezident: René Stammbach

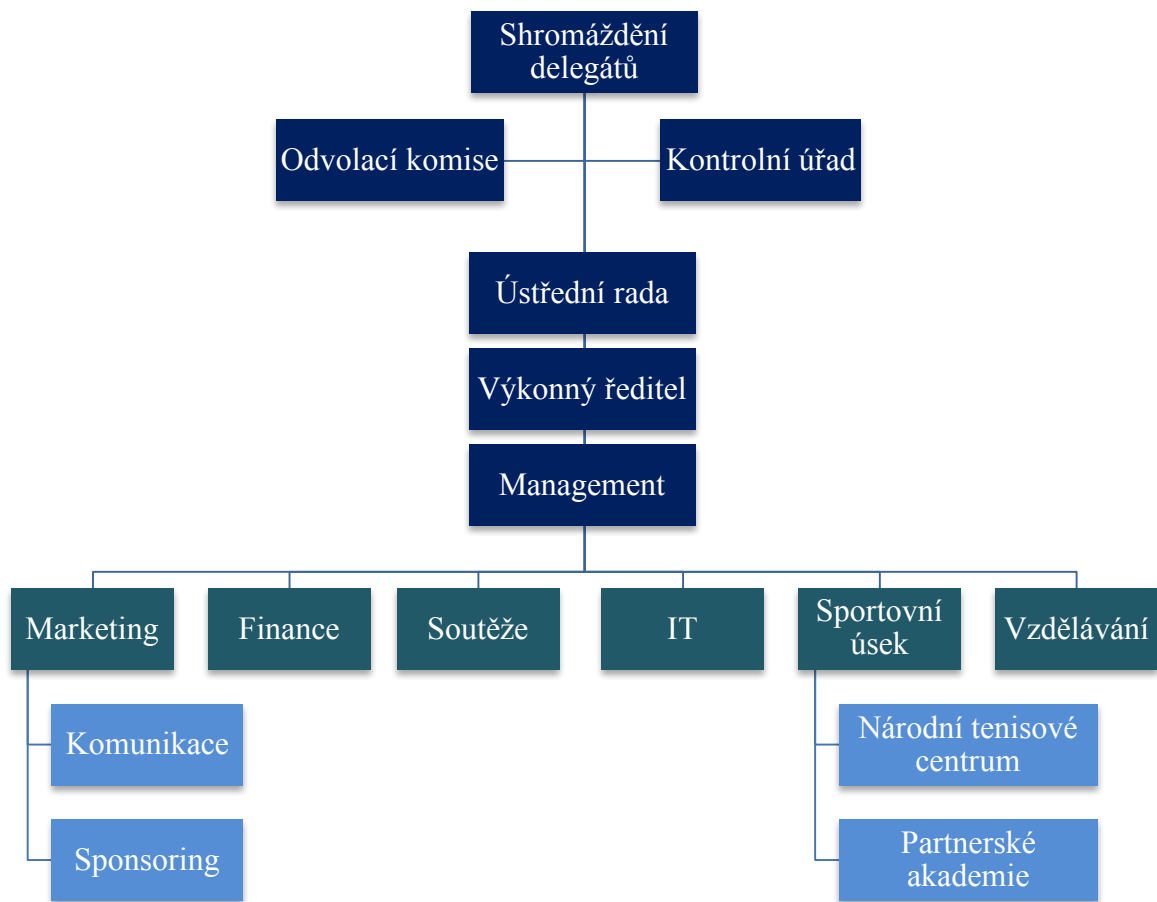
Vedoucí vzdělávání: Jürg Bühler

Vize: Vychovat novou generaci úspěšných tenistů

---

¹¹ SWISS TENNIS. Geschäftsleitung. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/organisation/geschäftsleitung>.

Obrázek 4: Organizační struktura ŠTS

Zdroj: Vlastní zpracování autora dle Swiss Tennis, dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/organisation/organigramm>.

Hlavní činnosti ŠTS jsou definovány v jeho celkové strategii a cílech, které na sebe vzájemně navazují. Jedná se o:¹²

- inspirovat lidi k tenisu
- vytvářet podmínky pro tenisové nadšence, aby se mohli v klubech pravidelně věnovat tenisu
- organizovat tenisové soutěže
- vyhledávat pro trénink ve ŠTS špičkové mezinárodní hráče a vytvářet pro ně podmínky

¹² SWISS TENNIS. Strategie. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/die-%C3%BCbergeordnete-strategie-und-zielsetzungen-des-verbandes>.

Mezi hlavní úkoly zaměstnanců ŠTS patří:¹³

- organizace celostátních tenisových soutěží
- koordinace všech mladých talentů
- realizace sportovní propagace a špičkového tenisového tréninku členů národního týmu
- komunikace a propagace tenisu na všech úrovních
- získávání podpory sponzorů a partnerů svazu, ale i specifických akcí pořádaných svazem
- pořádání Davisova poháru, Fed Cupu a dalších akcí
- zajištění finančního zdraví ŠTS

Na základě vlastní zkušenosti mohu konstatovat, že se nejedná pouze o prázdná formulovaná hesla, ale že se všichni zaměstnanci ŠTS skutečně aktivně podílejí na tom, aby závazky vyplývající z jednotlivých cílů a vize byly skutečně naplněny. Motivací zaměstnanců je co možná nejvíce svým vlastním dílem přispět k rozvoji tenisu ve Švýcarsku a přispět k dobrému jménu ŠTS.

3.2 Systém vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku

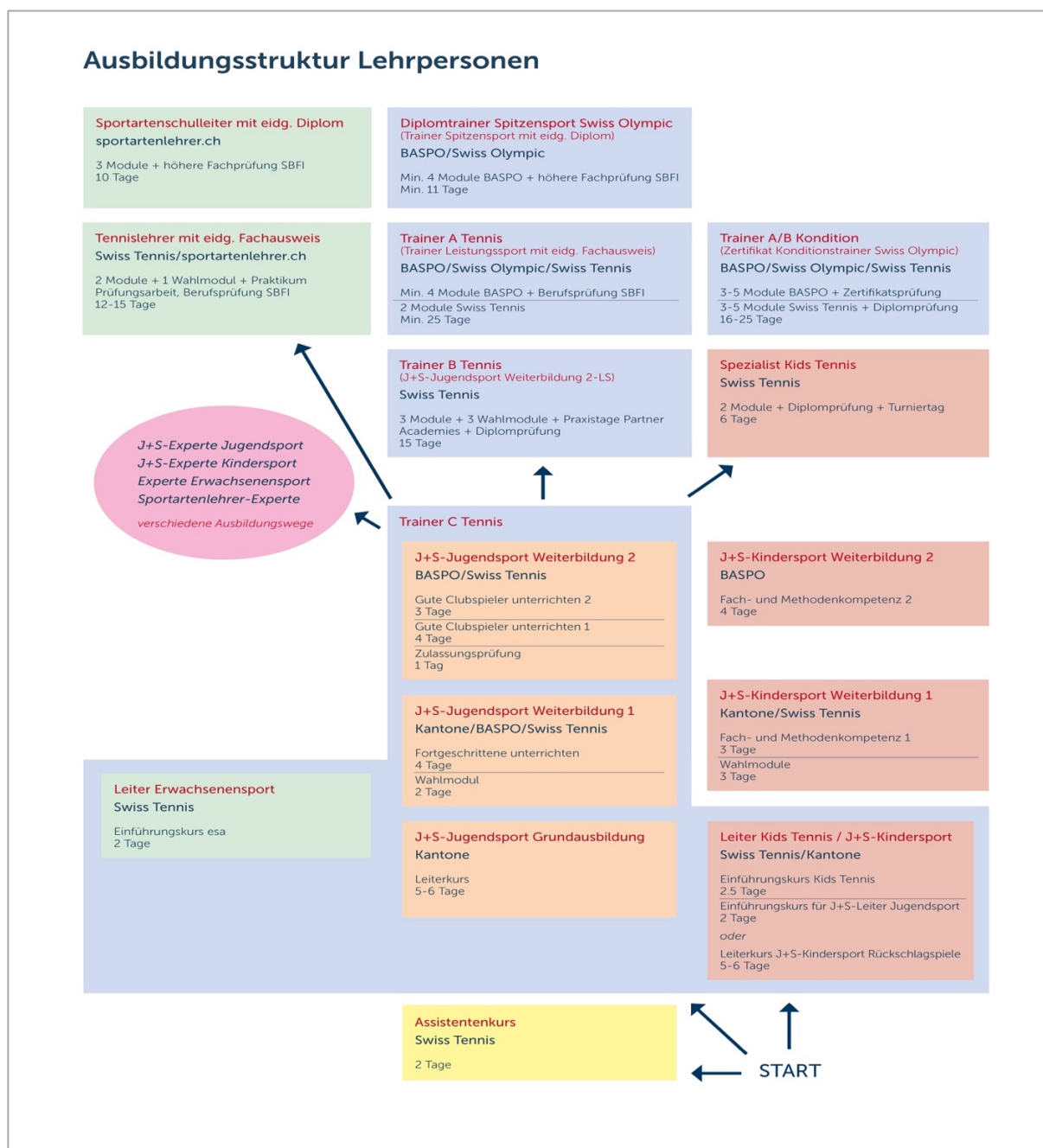
ŠTS má vlastní oddělení vzdělávání, jehož vedoucím je pan Jürg Bühler a které je zodpovědné za vzdělávání tenisových trenérů a asistentů, školení rozhodčích, tvorbu metodických materiálů, dohled nad plněním vyučovacích osnov u školení, která ŠTS deleguje, organizaci doškolovacích seminářů a kurzů a vývoj programů pro populární a soutěžní sporty. Velký důraz je kladen na sport dětí. ŠTS dále na vzdělávání spolupracuje se Švýcarským olympijským výborem, švýcarským Federálním úřadem pro sport (BASPO), který vytvořil program Youth and Sport (J + S) na podporu sportu a ŠTS je jeho partnerem v naplňování tohoto programu v oblasti tenisu a Mezinárodní tenisová federace (ITF) ocenila obsah a strukturu vzdělávání ŠTS značkou A, kterou získalo pouze 14 dalších národních tenisových asociací na světě.¹⁴

---

¹³ SWISS TENNIS. Strategie. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/die-%C3%BCbergeordnete-strategie-und-zielsetzungen-des-verbandes>.

System vzdělávání tenisových trenérů potažmo ŠTS je propojen i se státní správou, neboť i ve Švýcarsku existuje veřejná podpora sportovců, avšak možnost tuto podporu získat mají pouze ti hráči, respektive sportovci, kteří trénují s trenéry, jež mají licenci od ŠTS.

Obrázek 5: Schéma vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku

Zdroj: Swiss Tennis. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/ausbildungsstruktur-lehrpersonen>

¹⁴ SWISS TENNIS. Informationen. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/informationen>.

ŠTS používá stejně jako ČR základní třístupňový systém vzdělávání, přičemž nejnižší je licence C, následuje B a nejvyšší licenci je A. Tím však podobnost s českým systémem končí. Systém vzdělávání je znázorněn na obrázku 5, který podrobně popsány níže.

Kromě těchto tří typů licenci ŠTS dále nabízí:¹⁵

- licence asistenta – **Assistentenkurs** – tato licence je určena pro trenéry ve věku od 15 let, školení vede ŠTS, trvá 2 dny, školení je zaměřeno na komunikaci, organizaci tréninků, konkrétní cvičení a hry a její absolventi nemohou vést samostatné tréninkové jednotky, ale fungují spíše jako organizační pracovníci tréninkových hodin, které řídí starší a zkušenější tenisoví trenéři

- kurzy a certifikát pro trenéry, kteří se chtějí zaměřit na práci s dětmi ve věku 5 – 10 let – **Kids Tennis / J + S – Kindersport / Spezialist Kids Tennis** – školení vedou ŠTS, oblastní tenisové svazy a BASPO, školení trvají od 2 do 6 dní, učební osnovy jsou zaměřeny na práci s dětmi v daném věku, rozvoj všeobecných pohybových dovedností dětí, plánování tréninků, organizaci turnajů a dětský tenisový program Kids Tennis High School, což je projekt ŠTS, který má vést k jednotnému stylu výuky tenisu pro děti ve Švýcarsku, obsahuje jasně daná kritéria, která musí děti splnit, aby se mohly v rámci programu posouvat dále a trenérům slouží jako příručka a návod, jak s dětmi pracovat

- kondiční trenér – **Trainer A/B Kondition** – kurzy vede BASPO, Švýcarský olympijský výbor a ŠTS, jedná se o 3 – 5 výukových modulů, které dohromady trvají 16 – 25 dní

- diplomovaný sportovní manažer tenisového klubu – **Sportartenschulleiter mit eidg. Diplom** – vzdělání, které je určeno především pro klubové funkcionáře, školení se skládá ze 3 modulů, trvá 10 dní a je zakončeno zkouškami

- tenisový učitel se Švýcarským profesním průkazem – **Tennislehrer mit eidg. Fachausweis** – školení zahrnuje 2 moduly, volitelný modul, stáž a je zakončeno zkouškou odborné kvalifikace k vykonávání pedagogické činnosti

- diplomovaný švýcarský olympijský trenér – **Diplomtrainer Spitzensport Swiss Olympic** –

---

¹⁵ SWISS TENNIS. Kurse 2019 – Lehrpersonen. Swiss Tennis, 2019.

školení má na starosti BASPO a Švýcarský olympijský výbor, skládá se z minimálně 4 modulů v BASPO a je zakončeno zkouškou, trvá minimálně 11 dní

- experti ŠTS - **J+S experte jugend sport / J+S experte kindersport / experte erwachsenensport / sportartenlehrer experte** – ŠTS si školí své experty, kteří se následně vzdělávacích kurzů pro tenisové trenéry účastní a dohlížejí na dodržování osnov a metodiky, kterou ŠTS vytvořil.

Vyjma licence asistenta a diplomovaného švýcarského olympijského trenéra je u všech zbývajících licencí povinností nejprve úspěšně absolvovat licenci C a až poté se může trenér profilovat podle oblasti, ve které chce dále pokračovat. Stejně tak pokud chce trenér studovat licenci A, musí nejprve absolvovat licenci B.

3.2.1 Licence C¹⁶

Jak je i z obrázku 5 zřejmé, licence C je sice základní, avšak nejobsáhlejší ze všech licencí udělovaných ŠTS. Kurzy zajišťuje ŠTS, BASPO a oblastní tenisové svazy a jsou rozděleny do tří kategorií na tenis pro děti (5 – 10 let), mládež (10 – 20 let) a dospělé (20 let <). Každá z těchto skupin má svá specifika, proto je vhodné se každé z nich věnovat v rámci samostatného kurzu.

Obsah školení zaměřených na děti ve věku 5 – 10 let je obdobný jako u kategorie **Kids Tennis / J + S – Kindersport / Spezialist Kids Tennis** zmíněné v předchozí kapitole. Celková dotace je 9 dní.

Kurzy věnující se mládeži **J + S - Jugendsport** se věnují základnímu vzdělání v oblasti techniky, základů výuky hráčů ve věku 10 – 20 let a práce s klubovými hráči. Celková dotace je 20 dní.

Školení pro trenéry dospělé kategorie **Leiter Erwachsenenensport** je zaměřeno na komunikaci s cílovou skupinou, základní znalosti techniky a základní koncepty práce s dospělými. Celková dotace jsou 2 dny.

Na závěr každého modulu je test a praktická zkouška. Jednou z dalších podmínek získání licence C je i prokázání práce s klubovými hráči.

---

¹⁶ SWISS TENNIS. Kurse 2019 – Lehrpersonen. Swiss Tennis, 2019.

3.2.2 Licence B¹⁷

Školení zajišťuje ŠTS, je zaměřeno na závodní tenis a skládá se ze 3 modulů – rozvoj hráče, koučování, výuka. Stáže v partnerských akademiích ŠTS, které jsou součástí systému přípravy top švýcarských tenisových hráčů v rámci ŠTS, partnerské akademie schvaluje ŠTS na základě žádosti a náročného schvalovacího procesu, během kterého musí žadající akademie prokázat a splnit přísná stanovená kritéria a po schválení musí pracovat v souladu s filosofií ŠTS vztahující se k přípravě, vývoji a tréninkového plánu vybraných hráčů, a 3 volitelných modulů – kondiční příprava, prevence zranění, mentální příprava a výběr talentů. Získání licence je dále podmíněno praktickou zkouškou, kdy trenéři vedou ukázkovou hodinu na vybrané téma, vypracováním seminární práce opět na vybrané téma a úspěšným absolvováním závěrečného testu. Celková dotace je 15 dní.

3.2.3 Licence A¹⁸

Licenci A zajišťuje BASPO a ŠTS a skládá se z minimálně 6 modulů (min. 4 BASPO, 2 ŠTS). Aby ji mohl trenér studovat, musí mít platný status juniorského trenéra, trénovat top švýcarské tenisové hráče buď v partnerské akademii ŠTS, nebo regionální / soutěžní tenisové akademii a získat doporučení od ŠTS. Celková dotace je minimálně 25 dní.

3.3 Platnost trenérských licencí

Platnost licence tenisového trenéra je ve Švýcarsku omezena na dobu 2 let. Aby se její platnost prodloužila, musí trenéři absolvovat doškolovací kurzy, semináře a workshopy, které zajišťuje ŠTS buď přímo, nebo jejich organizaci deleguje, vždy však zajišťuje veškeré školící materiály a dohlíží na obsah a kvalitu. Oprávnění udělovat licence má opět pouze ŠTS a žádný jiný poskytovatel.

Ve Švýcarsku také existuje organizace Swiss Professional Tennis Association (dále jen „SPTA“), což lze chápat jako jakousi formu komory. Jejím cílem je prezentovat se jako organizace, která sdružuje profesionální licencované tenisové trenéry, hájí jejich sportovní,

---

¹⁷ SWISS TENNIS. Kurse 2019 – Lehrpersonen. Swiss Tennis, 2019.

¹⁸ Tamtéž.

ekonomické a profesní zájmy. To vše na základě dohody SPTA se ŠTS. SPTA svým členům dále poskytuje informace o pořádaných školeních a seminářích, právní pomoc a poradenství například v oblasti pracovních smluv, vede evidenci členů, informuje o aktuálním dění atd.¹⁹

3.4 SWOT analýza vzdělávání ŠTS

SWOT analýza je v tabulce 4 vytvořena také pro systém vzdělávání trenérů ve Švýcarsku.

Tabulka 4: SWOT analýza vzdělávání ŠTS

S	W
<ul style="list-style-type: none"> • kvalitní a aktuální materiály • propracovaný systém • důvěra trenérů v systém • semináře, školení, workshopy • oddělení vzdělávání • opora ve státní správě • časově omezená platnost licencí 	<ul style="list-style-type: none"> • chybí možnost absolvovat vzdělávání v anglickém jazyce • uzavřenost před okolím
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce se zahraničím • materiály v dalších jazycích 	<ul style="list-style-type: none"> • neúspěchy švýcarských tenistů • pokles zájmu o tenis

Zdroj: Vlastní zpracování autora

ŠTS klade velký důraz na obsah a kvalitu vzdělávání, na požadavky, které musí uchazeči o licence splnit, vytváří velké množství video materiálů, které slouží jako výukové podklady.

¹⁹ Swiss Professional Tennis Association. 2019. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://spta.ch/de>.

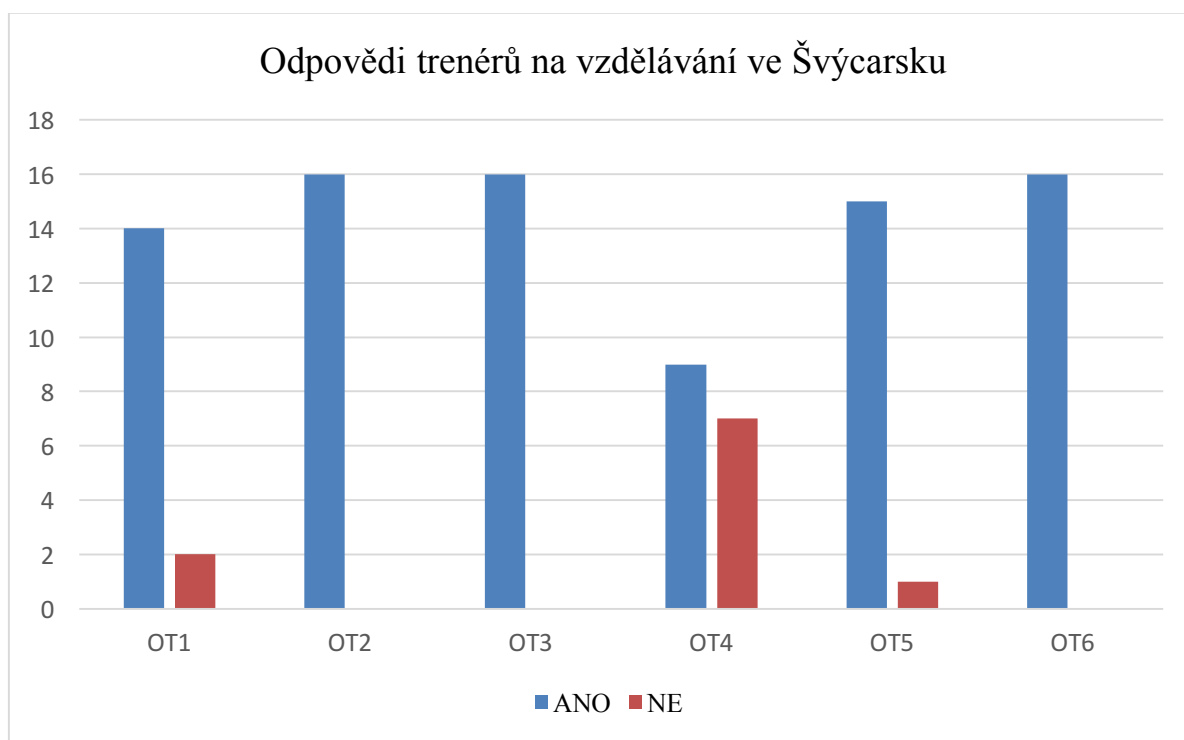

Švýcarsko je zajímavou pracovní destinací pro spoustu tenisových trenérů cizinců, pro které by mohlo být s ohledem na získání licence motivační školení poskytované v anglickém jazyce. Z jistého úhlu pohledu se jako slabina může jevit jistá uzavřenost, neboť jak mi bylo sděleno při jednom z rozhovorů, ŠTS se příliš nedívá ke konkurenci, kde by se mohl inspirovat, ale snaží se být lídrem, který vytváří vše vlastní, autentické. Jelikož se snaží ŠTS neustále své materiály inovovat a aktualizovat, může tento způsob uvažování některé inovace zbytečně protahovat, protože je možné, že už s tím, co bude ŠTS teprve objevovat, už přišel někdo jiný.

3.5 Dotazník pro švýcarské tenisové trenéry

Účastníkům švýcarského kurzu pro trenéry licence B, který se konal 31. března 2019 v Bielu/Biennu, odpovídali na stejné otázky, pouze s úpravou pro švýcarské tenisové prostředí, jako čeští trenéři, které jsou uvedeny v kapitole 2.6 (str. 15). Podařilo se shromáždit odpovědi 16 trenérů, které jsou zobrazeny v grafu 2.

Graf 2: Dotazník pro švýcarské tenisové trenéry

Zdroj: Vlastní zpracování autora

Většina z dotazovaných se stejně jako čeští trenéři dále vzdělává, všichni jsou spokojení s obsahem a úrovní školení tenisových trenérů ve Švýcarsku a vyučované metody jsou podle

nich v souladu s moderním pojetím tenisu. Devět z šestnácti dotazovaných trenérů by uvítalo další školení a semináře, sedmi trenérům však aktuální nabídka připadá dostačující a další semináře už dle nich nejsou potřeba. Většina trenérů konstatuje, že mají ve Švýcarsku dostatek možností, kde se dále vzdělávat a všichni jsou spokojeni s tím, jak ŠTS ke vzdělávání přistupuje.

Graf v podstatě reflektuje přístup ŠTS, který dbá na kvalitu vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku a pro který je to jedna z jeho priorit. Tímto přístupem lze zaručit, že trenéři, kteří pracují ve švýcarském tenisovém prostředí a vlastní licenci ŠTS, mají kvalitní vzdělání, které si pravidelně doplňují.

4. Komparace systémů vzdělávání v ČR a ve Švýcarsku

Oba systémy, které byly představeny a analyzovány v předchozích kapitolách, budou nyní porovnány, a to včetně srovnání odpovědí z dotazníků. Srovnání bude také doplněno o doporučení, která se budou vztahovat na ČTS.

4.1 Organizace vzdělávání tenisových trenérů

Ve ŠTS je vše řízeno oddělením vzdělávání, které vytváří jednotnou koncepci a metodiku vzdělávacího systému napříč celým Švýcarskem. Tímto způsobem lze zajistit, že všichni, kteří se na vzdělávání podílejí, mají jednotné osnovy, které jsou navíc ještě velmi propracované a jsou pravidelně aktualizovány a doplňovány. Lze tedy hovořit o jedné švýcarské trenérské tenisové škole.

ČTS nechává v obsahu vzdělávání téměř volnou ruku jeho jednotlivým poskytovatelům, ať jsou to oblastní tenisové svazy poskytující kurzy pro trenéry III. třídy, vzdělávací středisko a Trenérská akademie které nabízejí trenérské licence II. třídy a dvě vysoké školy, které každá vytvářejí vlastní vzdělávací obsah pro trenéry I. třídy. V tomto případě tak hovoříme o X českých trenérských tenisových školách.

Pokud chce ČTS udávat směr a vytvořit jednotnou koncepci a zajistit úroveň znalostí českých tenisových trenérů, bylo by vhodné vytvořit oddělení, které bude mít tuto oblast ve své gesci. Jako inspirace může posloužit právě švýcarský systém.

4.2 Trenérské třídy a licence

Rozdíl obou systémů je patrný na první pohled. Švýcarský vzdělávací systém se snaží zajistit, aby trenéři, kteří ve Švýcarsku trénují, měli požadované znalosti a mohli vychovávat tenisty, díky kterým bude ŠTS moci naplnit svoji stanovenou vizi. Nejedná se ale pouze o výchovu vrcholových tenistů reprezentantů, ale především o snahu zpřístupnit a poskytnout příjemný zážitek z tenisu všem, kteří o něj mají zájem a kteří trénují s trenéry vyškolenými ŠTS. Touto cestou lze zajistit také zájem a motivaci lidí věnovat se tenisu a šířit svoji vlastní pozitivní zkušenost dále. Pro ŠTS je v tomto kontextu důležité i jeho dobré jméno, a tak se snaží

o co nejlepší znalosti svých trenérů, kteří mají povinnost pravidelně si je doplňovat na seminářích organizovaných ŠTS.

Oproti tomu český systém lze charakterizovat tak, že poskytuje trenérům základní informace, bez rozlišení, s jakou věkovou skupinou pracují, jaké úrovně jsou jejich svěřenci atd. Trenéři se následně vše učí až při své trenérské praxi a mnozí z nich si po celou svoji trenérskou kariéru vystačí s těmito základními informacemi. Svaz by měl shromažďovat informace o vývoji tenisu a nových používaných tréninkových metodách z kvalitních a ověřených zdrojů a následně tyto ověřené informace předat dál na svazem organizovaných povinných kurzech dalšího vzdělávání. Tím zaručí, že trenéři pracující pod jím vydanou licenci, mají kvalitní a aktuální znalosti a svaz tak může přímo ovlivnit vývoj tenisového prostředí a systematickou výchovu tenistů všech úrovní.

4.3 Organizace sdružující trenéry

Ve Švýcarsku funguje organizace SPTA, která plní roli trenérské komory a je blíže specifikována v kapitole 3.3 (str. 23).

V současné době v ČR neexistuje organizace, která by sdružovala nejen tenisové trenéry. Jako příklad by mohlo posloužit zdravotnictví, kde je zřízena Česká lékařská komora dle zákona č. 220/1990 Sb. České národní rady o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře²⁰ nebo Pedagogická komora, která má za cíl sdružovat pedagogické pracovníky²¹, ale na rozdíl od ČLK není uzákoněna, má pouze formu zapsaného spolku.

Hlavním cílem trenérské komory by mohlo být po vzoru ČLK zajištění odbornosti trenérů, potvrzení splnění podmínek k výkonu trenérského povolání, hájit práva a zájmy trenérů, vést seznam „kvalifikovaných“ trenérů a vyžadovat po trenérech pravidelnou účast na seminářích a kurzech za účelem obnovy jejich trenérských licencí. K tomuto je však zapotřebí podpora svazů, opora v zákoně a spolupráce s příslušnými ministerstvy.

Jak jsem zmínil v úvodu práce, trenér je ten, kdo mnohdy rozhoduje o vztahu sportovce, dítěte ke sportu a aktivnímu životnímu stylu, proto by mělo být v zájmu státu a svazů, aby s dětmi pracovali skutečně kvalifikovaní trenéři, kteří se pravidelně vzdělávají a doplňují si znalosti.

---

²⁰ Česká lékařská komora. 2011. [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.lkcr.cz/clk-2.html>.

²¹ PEDAGOGICKÁ KOMORA. 2019. [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.pedagogicka-komora.cz/>.

4.4 Vyhodnocení a porovnání dotazníků

V kapitolách 2.6 a 3.5 jsou graficky vyhodnoceny dotazníky českých a švýcarských tenisových trenérů. V této kapitole jsou jejich výsledky srovnány, vyjádřeny procentuálním zastoupením odpovědí na jednotlivé otázky v jednotlivých zemích.

Trenéři odpovídali na tyto otázky:

OT1: Vzděláváte se sami?

OT2: Jste spokojeni s obsahem a úrovní školení tenisových trenérů v ČR / Švýcarsku?

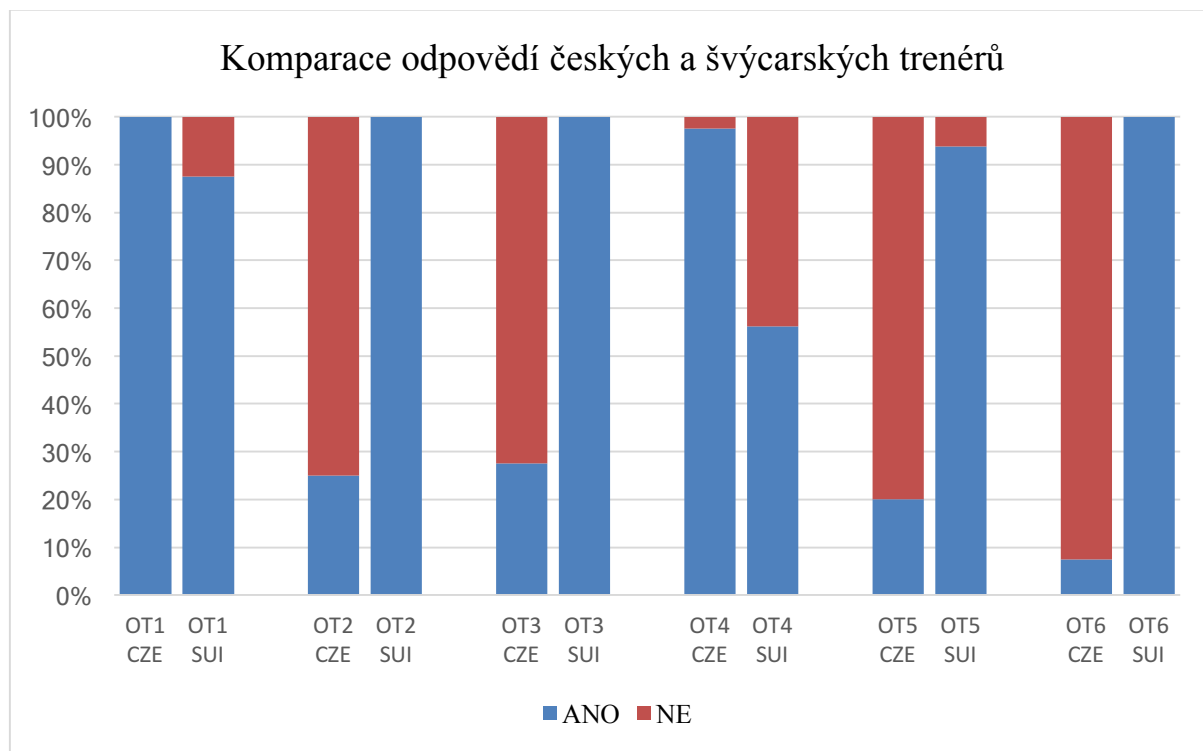
OT3: Jsou podle Vás vyučovací osnovy na českých / švýcarských trenérských kurzech v souladu s moderním pojetím tenisu?

OT4: Ocenili byste nabídku dalších školení a seminářů pro tenisové trenéry v průběhu roku?

OT5: Je v ČR / Švýcarsku dostatek možností, kde se tenisově vzdělávat?

OT6: Jste spokojeni s tím, jak přistupuje ČTS / ŠTS ke vzdělávání trenérů?

Graf 3: Komparace odpovědí na dotazníky českých a švýcarských tenisových trenérů

Zdroj: Vlastní zpracování autora

CZE – Česká republika, SUI – Švýcarsko.

Z grafu je patrné, že z dotazovaných tenisových trenérů se většina v obou zemích dále sama vzdělává, což lze považovat za pozitivní.

U druhé otázky, tedy zda jsou trenéři spokojeni s obsahem a úrovní školení ve svých zemích, odpovědělo **75% českých trenérů**, že **nejsou spokojeni**. Oproti **100% spokojených švýcarských trenérů**.

Třetí otázka se týkala vyučovacích osnov a jejich aktuálnosti vzhledem k momentálním trendům v tenisu. **72,5% českých trenérů** se domnívá, že osnovy **nejsou aktuální**. Mezi **100% švýcarskými trenéry** naopak panuje přesvědčení, že osnovy, které ŠTS vyučuje, **jsou aktuální**.

Čtvrtá otázka zjišťovala, zda by trenéři ocenili nabídku dalších kurzů v průběhu roku. **98% českých trenérů** by bylo **pro další vzdělávací kurzy**. Ve Švýcarsku by **56,25% trenérů další kurzy uvítalo** a zbylým **43,75% trenérů přijde současná nabídka dostačující**, respektive žádné další kurzy v průběhu roku nepovažují za nutné.

V páté otázce trenéři odpovídali, zda je v obou zemích dostatek možností, kde se vzdělávat. Celých **80% českých trenérů** tvrdí, že v ČR **není dostatek příležitostí** a nabídek týkajících se vzdělávání tenisových trenérů. Naproti tomu **93,75% trenérů** působících ve Švýcarsku odpovědělo, že **je ve Švýcarsku dostatek příležitostí ke vzdělávání**.

Poslední otázka měla za úkol zjistit, jak jsou trenéři spokojeni s přístupem svých národních svazů ke vzdělávání tenisových trenérů. **92,5% českých trenérů je s přístup ČTS nespokojeno**. Kontrastem proti tomu je **100% spokojených švýcarských trenérů**.

Data z grafu vypovídají jasně ve prospěch systému vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku a odráží přístup ŠTS ke vzdělávání a ke snaze rozvíjet švýcarské tenisové prostředí. Pro ČTS může být tento výsledek signál, že je opravdu na čase začít se systematickému vzdělávání tenisových trenérů věnovat a zvednout tuto hozenou rukavici a vzít vzdělávání českých tenisových trenérů a rozvoj celého českého tenisového prostředí pevně do svých rukou!

ZÁVĚR

Jedním z předpokladů výchovy kvalitních sportovců a rozvoje daného sportu, jsou kvalitní vzdělání trenéři, kteří svým svěřencům předají správné znalosti, vědí, jak s nimi komunikovat a ke každému hráči přistupují dle jeho individuálních potřeb a schopností a tím mohou zaručit jejich spokojenost. Vzdělávání by proto mělo mít své důležité místo ve strategii rozvoje každého sportu a sportovní svazy by měly dbát na to, aby si trenéři své znalosti pravidelně doplňovali a měly by jim k tomu poskytovat dostatek možností.

Tato práce analyzuje a porovnává systémy vzdělávání tenisových trenérů v ČR a ve Švýcarsku a přináší pohled, jak k této oblasti ČTS a ŠTS přistupují. Při analýze obou systémů byly zjištěny jejich značné odlišnosti.

Švýcarský systém lze charakterizovat jeho propracovaností. Snaží se svým trenérům poskytovat co nejvíce znalostí, a díky průběžným školením, i co nejaktuálnější informace z tenisového vývoje a výzkumu. Veškeré vzdělávání, jeho osnovy a materiály navíc řídí a vytváří ŠTS, který také na vše dohlíží. V rámci nejnižší trenérské licence C získají trenéři znalosti pro práci s dětmi, mládeží a dospělými a následně si mohou zvolit, ve které z těchto kategorií se chtějí dále rozvíjet a prohlubovat si své znalosti. Na kvalitu trenérů jistým způsobem dohlíží i organizace SPTA, která švýcarské tenisové trenéry sdružuje.

Systém vzdělávání tenisových trenérů v ČR oproti tomu působí poměrně roztráštěně. Jsou zde tři úrovně trenérských tříd, osnovy a vyučovací metody jsou ale v podstatě v režii každého z poskytovatelů těchto školení. Momentálně zde chybí jednotná koncepce, která by stanovila obsah a především návaznost jednotlivých kurzů. Kromě toho nemají trenéři možnost si své nabyté znalosti dále systematicky prohlubovat, neboť chybí zaprvé povinnost průběžné obnovy licencí a zadruhé zde neexistuje nabídka doplňujících seminářů.

K oběma vzdělávacím systémům a přístupu svazů se měli možnost vyjádřit i jeho účastníci, tedy trenéři z obou zemí. Výsledky z dotazníků byly porovnány v kapitole 4.4 a je z nich zřejmé na jedné straně jistá spokojenost švýcarských trenérů a pozitivní hodnocení přístupu ŠTS a na druhé straně poměrně negativní hodnocení trenérů působících v českém prostředí, a to jak s obsahem školení, tak i přístupem ČTS.

Tato závěrečná práce tak nabízí možnou inspiraci ve skutečně propracovaném švýcarském systému vzdělávání tenisových trenérů nejen pro ČTS, ale i pro jiné svazy, které se zatím vzdělávání trenérů systematicky nevěnují.

Velmi inspirativní pro autora byla i stáž, kterou absolvoval ve ŠTS, kde měl možnost získat informace přímo od autorů a nositelů švýcarského systému.

POUŽITÁ LITERATURA

Internetové zdroje

1. Česká lékařská komora. 2011. [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.lkcr.cz/clk-2.html>.
2. ČTS. Kontakt. 2018. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.cztenis.cz/kontakt>.
3. ČTS. Studium trenérství I. třídy – specializace tenis na FSpS MU Brno. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: http://www.cztenis.cz/docs/treneri_1_brno_informace.pdf.
4. ČTS. Školení. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <http://www.cztenis.cz/skoleni>.
5. FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU UNIVERZITY KARLOVY. Nejvyšší trenérské vzdělání (licence A, eventuálně 1. trenérská třída). 2019. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.ftvs.cuni.cz/FTVS-297.html>.
6. Metodická komise ČTS. 2009. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: http://metodickakomise.cztenis.cz/?page_id=2.
7. MŠMT. Akreditovaná zařízení v oblasti sportu 2018. 2018. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dokument ve formátu XLSX. Dostupné z: <http://sdv.msmt.cz/sport-1/aktualizovany-seznam-akreditovanych-zarizeni-v-oblasti>.
8. MŠMT. ORGANIZACE SPORTU 2019 Sportovní svazy. 2018. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dokument ve formátu PDF. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/49093/>.
9. PEDAGOGICKÁ KOMORA. 2019. [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.pedagogicka-komora.cz/>.
10. Managementmania. SWOT analýza. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>.
11. Swiss Professional Tennis Association. 2019. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://spta.ch/de>.
12. SWISS TENNIS. Geschäftsleitung. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/organisation/geschäftsleitung>.
13. SWISS TENNIS. Informationen. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/informationen>.
14. SWISS TENNIS. Strategie. 2016. [online]. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.swisstennis.ch/swiss-tennis/die-%C3%BCbergeordnete-strategie-und-zielsetzungen-des-verbandes>.

15. TENNIS ARENA. Trenér? To je profese bez konce. In: *Tennis-arena.cz* [online]. 2017. [cit. 2019-04-10]. Dostupné z: <https://www.tennis-arena.cz/tennis-arena-trener-to-je-profese-bez-konce-5972cz/>.

16. Trenérská akademie. 2019. [online]. [cit. 2019-04-05]. Dostupné z: <http://www.trenerskaakademie.eu/tenis/>.

Ostatní zdroje

1. SWISS TENNIS. Kurse 2019 – Lehrpersonen. Swiss Tennis, 2019.
2. Polostrukturované rozhovory s bývalým členem MK ČTS a za ŠTS s Jürgem Bühlerem, Beni Linderem a Ilonou Schönmann.
3. Dotazníky pro české a švýcarské tenisové trenéry.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek 1: Logo Českého tenisového svazu	7
Obrázek 2: Schéma vzdělávání tenisových trenérů v ČR.....	10
Obrázek 3: Logo Švýcarského tenisového svazu.....	17
Obrázek 4: Organizační struktura ŠTS	18
Obrázek 5: Schéma vzdělávání tenisových trenérů ve Švýcarsku.....	20
Tabulka 1: Základní údaje	7
Tabulka 2: Metodická komise ČTS	9
Tabulka 3: SWOT analýza vzdělávání ČTS	14
Tabulka 4: SWOT analýza vzdělávání ŠTS.....	24
Graf 1: Dotazník pro české tenisové trenéry.....	16
Graf 2: Dotazník pro švýcarské tenisové trenéry.....	25
Graf 3: Komparace odpovědí na dotazníky českých a švýcarských tenisových trenérů	29